

Tablica Z.7.1

Charakterystyczne pasma absorpcyjne alkanów i cykloalkanów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi	
Rozciągające (ν) C—H	—CH ₃	3000—2840	ν	często multiplet	
	—CH ₂ —	2975—2950	s	asym	
		2885—2860	m	sym	
	cyklopropany	2935—2915	s	asym	
		2865—2840	s	sym	
		3100—3040	m	asym	
Deformacyjne (δ) C—H	—CH ₃	1470—1430	m	asym; sprzężone z δ —CH ₂ — sym	
	—CH ₂ —	1485—1445	m	sym; sprzężone z δ —CH ₃ asym	
	—CH ₃	1395—1365	m	sym	
	—CH(CH ₃) ₂	~1385 i ~1370	m	dublet (równa intensywność)	
	>C(CH ₃) ₂	~1385 i ~1365	m	dublet (1385 słabsze niż 1365)	
	—C(CH ₃) ₃	~1390 i ~1365	m	dublet, czasem triplet (równa intensywność)	
Szkieletowe (ν) C—C	—CH ₃	1250—800	ν		
	—CH ₂ —	770—720	ν	dublet (słabszy niż przy 1380)	
	—CH(CH ₃) ₂	1175—1140	ν	często dublet (słabszy niż przy 1380)	
	>C(CH ₃) ₂	1220—1190	ν	dublet, czasem niewyraźny (słabszy niż przy 1380)	
	—C(CH ₃) ₃	1250—1200	ν		
	C—(CH ₂) _n —C dla $n > 4$	770—720	ν		
	cyklopropany	1045—1000	m	kilka pasm	
	cykloalkany	1060—800	m		

Tablica Z.7.2

Wpływ grup sąsiadujących na częstość drgań nożycowych grup CH₃ i CH₂

Ugrupowanie	Zakres, cm^{-1}	
	ν	δ_{asym}
>C—CH ₃	3000—2860	1470—1430
—O—CH ₃	2850—2815	1440—1400
>C=C—CH ₃		1440—1400
—C(=O)—CH ₃		1450—1400
—O—C(=O)—CH ₃		1400—1340
>N—CH ₃	2820—2760	1440—1390
—C(=O)—NH—CH ₃		1420—1405
—S—CH ₃	~2880	~1430
>C—CH ₂ —	2930—2840	1475—1450
X—CH ₂ —	3080—2900	~1425
—O—CH ₂ —	2880—2835	
—O—CH ₂ —O—	2880—2835	
>C=C—CH ₂ —		1445—1430
—C≡C—CH ₂ —		1445—1430
N≡C—CH ₂ —		~1425
O ₂ N—CH ₂ —		~1425
—C(=O)—CH ₂ —		1440—1400
—O—C(=O)—CH ₂ —		1475—1460
>N—CH ₂ —	2820—2760	1475—1445
—C(=O)—NH—CH ₂ —		1450—1405
—S—CH ₂ —	~2860	~1425
Ar—CH ₂ —		1440—1400

Tablica Z.7.3

Charakterystyczne pasma absorpcyjne alkenów, cykloalkenów, polienu i allenów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres, cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) $=\text{C}-\text{H}$	$=\text{CH}_2$	3100—3000	<i>m</i>	ostre pasma
	$=\text{CH}-$	3095—3075	<i>m</i>	
	cyklopropen	3040—3010	<i>m</i>	
	cyklobuten	~3075	<i>m</i>	
	cyklopenten	~3060	<i>m</i>	
	cykloheksen	~3045	<i>m</i>	
		~3020	<i>m</i>	
	$\text{>C}=\text{C}=\text{CH}-$	3050—2950	<i>m</i>	
Rozciągające (ν) $\text{C}=\text{C}$	niesprężone	1690—1580	<i>\nu</i>	
	sprężone z:	1690—1620	<i>\nu</i>	
	$\text{C}=\text{C}$	1660—1580	<i>\nu</i>	
	$\text{C}\equiv\text{C}$	~1650 i ~1600	<i>m</i>	czasem jedno pasmo
	fenylem	1650—1600	<i>m</i>	
	$\text{C}=\text{O}$	1635—1615	<i>m</i>	
	$\text{C}\equiv\text{N}$	1650—1610	<i>m-s</i>	
		~1620		
	$\text{O}-\text{C}=\text{C}$	~1590	<i>s</i>	
	$\text{N}-\text{C}=\text{C}$	~1590	<i>s</i>	
	cyklopropen	~1640		
	cyklobuten	~1570		
	cyklopenten	~1610		
cykloheksen	~1650			
polieni	1650—1580	<i>s</i>	zazwyczaj szerokie pasmo	
	$\text{>C}=\text{C}=\text{C}<$	2000—1910	<i>m</i>	asym; czasem rozszereżone
		1075—1060	<i>w</i>	sym; czasem nicobecne
Deformacyjne (ν) nie w płaszczyźnie $=\text{C}-\text{H}$	cykloalkeny	1005—650	<i>s</i>	kilka pasm podobnej intensywności
	polieni	800—650		
	$\text{>C}=\text{C}=\text{CH}_2$	990—970	<i>s</i>	
		~850		

Tablica Z.7.4

Charakterystyczne pasma absorpcyjne alkenów o różnych typach budowy

Rodzaj drgań	Deformacyjne (ν) $=\text{C}-\text{H}$ nie w płaszczyźnie		Rozciągające (ν) $=\text{C}-\text{H}$		Rozciągające (ν) $\text{C}=\text{C}$		Nadton	
	zakres cm^{-1}	intensywność	zakres cm^{-1}	intensywność	zakres cm^{-1}	intensywność	zakres cm^{-1}	intensywność
Typ budowy $-\text{CH}=\text{CH}_2$	1005—985	<i>s</i>	3095—3075	<i>m</i>	1660—1635	<i>m</i>	1860—1800	<i>m</i>
	920—900	<i>s</i>	3040—3010	<i>m</i>				
$\text{>C}=\text{CH}_2$	900—880	<i>s</i>	3095—3075	<i>m</i>	1660—1640	<i>m</i>	1800—1750	<i>m</i>
$\text{H} \diagup \text{C}=\text{C} \diagdown \text{H}$	990—960	<i>s</i>	3040—3010	<i>m</i>	1690—1665	<i>w</i>	—	—
$\text{H} \diagup \text{C}=\text{C} \diagdown \text{H}$	730—665	<i>m</i>	3040—3010	<i>m</i>	1665—1635	<i>m</i>	—	—
$\text{>C}=\text{C} \diagdown \text{H}$	850—790	<i>m</i>	3040—3010	<i>m</i>	1690—1660 czasem nicobecne	<i>w-m</i>	—	—
$\text{C}=\text{C}$	—	—	—	—	1690—1650 czasem nicobecne	<i>w</i>	—	—

Tablica Z.7.5

Charakterystyczne pasma absorpcyjne alkinów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres, cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) $\equiv\text{C}-\text{H}$	$\text{C}\equiv\text{C}-\text{H}$	3340—3250	<i>m-s</i>	ostre pasma
Rozciągające (ν) $\text{C}\equiv\text{C}$	$\text{R}-\text{C}\equiv\text{C}-\text{H}$	2260—2100	<i>\nu</i>	ostre pasma
	$\text{R}-\text{C}\equiv\text{C}-\text{R}^1$	2140—2100 2260—2190		nie występują w związkach symetrycznych
Deformacyjne (ν) $\equiv\text{C}-\text{H}$	$\text{C}\equiv\text{C}-\text{H}$	700—600	<i>s</i>	szerokie pasmo

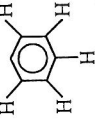
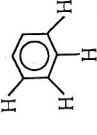
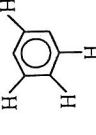
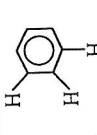
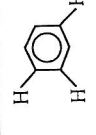
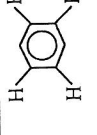
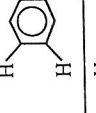
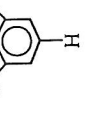

Tablica Z.7.6

Charakterystyczne pasma absorpcyjne jednopierścieniowych węglowodorów aromatycznych

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) $\text{C}_{Ar}-\text{H}$		3100—3000	w	często kilka pasm
Rozciągające (ν) $\text{C}=\text{C}$		1625—1575 1525—1440	ν m	często dublet
Deformacyjne (ν) nie w płaszczyźnie $\text{C}_{Ar}-\text{H}$		900—650	s	jedno lub więcej silnych pasm używanych do określenia sposobu podstawienia (tabl. 7.7)
Kombinacyjne		2000—1650	w	często bardzo słabe

Tablica Z.7.7

Pasma charakterystyczne dla typu podstawienia w pochodnej benzenu

Liczba sąsiadujących wodorów	Typ podstawienia w pochodnych benzenu	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
5	mono- 	910—890 770—730 710—680	m s s	czasem brak
4	1,2-di- 	780—735	s	
(1 + 3)	1,3-di- 	900—835 810—750 725—670	m s $m-s$	
3	1,2,3-tri- 	800—750 780—760 720—680	s m m	czasem brak
(1 + 2)	1,2,4-tri- 	900—860 860—800 730—690	m s	
2	1,2-di- 1,2,3,4-tetra- 	860—800	s	slabsze niż dla 1,2-di-
1	1,3,5-tri- 1,2,3,5-tetra- 1,2,4,5-tetra- penta- 	900—840 865—800 730—675 900—840	m s m m	czasem brak

Tablica Z.7.8

Charakterystyczne pasma absorpcyjne alkoholi i fenoli

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi	
Rozciągające (ν) O—H	wolna grupa OH	3650—3200	ν	wąskie, ostre pasmo	
	międzycząsteczkowe wiązania wodorowe — dimery — poliasocjaty	3650—3580	ν		
Rozciągające (ν) C—O	wewnętrzny wiązania wodorowe — chelaty	3550—3450 3500—3200	ν s	wąskie } przy rozcię- szerokie } czaniu inten- sywność ma- leje	
	alkohole i fenole	3200—2500	s		szerokie; przy rozcię- czaniu intensywność nie zmienia się
		1260—1000 1080—1000 1130—1000 1210—1100 1260—1180	s		często dublet Δ
Deformacyjne (γ) O—H nie w płaszczyźnie	alkohole i fenole (w stanie ciekłym)	770—650	m	szerokie pasmo	

Tablica Z.7.9

Charakterystyczne pasma absorpcyjne eterów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C—O—C	etry niecykliczne — nasycone	1310—1000 1170—1060	s s	czasem rozszczepione
	etry cykliczne — pierścieni duży	1170—1115 1225—1180 1075—1020	s m s	triplet asym sym
Rozciągające (ν) C—H	etry aromatyczne	1275—1200 1075—1020	s m	asym sym
	etry cykliczne — pierścieni duży — pierścieni epoksy	1140—1070 950—810 1270—1240 950—810	s s	sprężone z C—C sprężone z C—C
Rozciągające (ν) C—H	etry niecykliczne —O—CH ₃ —O—CH ₂ —	2850—2815 2880—2835	m m	
	—O—CH ₂ —O—	2880—2835 2780—2750	w w	
Deformacyjne (δ) C—H	— winylowe	3150—3050	w	
	etry aromatyczne	3050—3000	w	
Deformacyjne (δ) C—H	etry cykliczne — pierścieni duży — pierścieni epoksy	2830—2815 3050—2990	m w	
	acetale —O—CH—O—	~2820	w	
Deformacyjne (δ) C—H	etry niecykliczne —O—CH ₃ —O—CH ₂ —	1470—1440 1470—1435	m m	
	— winylowe	960—860 865—785	m m	
	etry aromatyczne	985—915	s	

Tablica Z.7.10

Charakterystyczne pasma absorpcyjne ketonów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C=O	ketony niecykliczne	1780—1650	<i>s</i>	
	— nasycone	1725—1700	<i>s</i>	
	— rozgałęzione przy węglu α	1700—1680	<i>s</i>	
	— $\alpha\beta$ -nienasycone	1685—1660	<i>s</i>	często dublet
	— $\alpha\beta,\gamma\delta$ -nienasycone	1675—1655	<i>s</i>	
	— α -halogenowe	1745—1725	<i>s</i>	
	ketony aromatyczne			
	— alkilowo-arylowe	1700—1680	<i>s</i>	
	— diarylowe	1670—1660	<i>s</i>	
	ketony cykliczne			
	— cykloheksanony	1720—1700	<i>s</i>	
	— cyklopentanony	1750—1740	<i>s</i>	
	— cyklobutanony	1780—1770	<i>s</i>	
α -diketony				
— alifatyczne	1730—1710	<i>s</i>		
— aromatyczne	1690—1670	<i>s</i>		
β -diketony				
— forma ketonowa	1725—1690	<i>s</i>	czasem dublet	
— forma enolowa	1650—1540	<i>s</i>	bardzo szerokie pasmo O—H (ν) 3000—2700 (ν) szerokie	
γ -diketony 1,2-; 1,4-chinony	1752—1700 1690—1655	<i>s</i> <i>s</i>		
Rozciągające (ν) C=C=O	keteny	2155—2130	<i>vs</i>	asym
Deformacyjne (δ) C—H	$\text{O}=\overset{\text{O}}{\text{C}}-\text{CH}_3$	1360—1350	<i>s</i>	
	$\text{O}=\overset{\text{O}}{\text{C}}-\text{CH}_2-$	1425—1405	<i>s</i>	

Tablica Z.7.11

Charakterystyczne pasma absorpcyjne aldehydów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C=O	aldehydy	1765—1645	<i>s</i>	
	— nasycone	1740—1720	<i>s</i>	
	— $\alpha\beta$ -nienasycone	1710—1680	<i>s</i>	
	— $\alpha\beta,\gamma\delta$ -nienasycone	1680—1660	<i>s</i>	
	— α -halogenowe	1765—1730	<i>s</i>	
	— aromatyczne	1715—1685	<i>s</i>	
	— z wewnętrzną wiązką wodorową	1670—1645	<i>s</i>	
Rozciągające (ν) C—H	$\text{O}=\overset{\text{O}}{\text{C}}-\text{H}$	2900—2800 2780—2680	<i>w</i> <i>m</i>	zwykle blisko 2720

Tablica Z.7.12

Charakterystyczne pasma absorpcyjne kwasów karboksylowych

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C=O	kwasy nasycone	1800—1650	<i>s</i>	
	— monomer	~1760	<i>s</i>	
	— dimer	1725—1700	<i>s</i>	
	kwasy $\alpha\beta$ -nienasycone	~1720	<i>s</i>	
	— monomer	1715—1690	<i>s</i>	
	— dimer	~1720	<i>s</i>	
	kwasy aromatyczne	~1720	<i>s</i>	
	— monomer	1700—1680	<i>s</i>	
— dimer	1740—1715	<i>s</i>		
α -halogenokwasy	1670—1650	<i>s</i>		
kwasy z wewnętrzną- stezkowym wiązaniem wodorowym				
Rozciągające (ν) O—H	wolna grupa OH	3550—2500	ν	ostre pasmo; tylko w bardzo rozcieńczo- nych roztworach bardzo szerokie pas- mo; często więcej niż jeden wierzchołek
	zasocjowana grupa OH	3550—3500	<i>s-m</i>	
Rozciągające (ν) C—O	— dimer	3300—2500	<i>m-s</i>	
		1320—1210	<i>s</i>	
Deformacyjne (ν) O—H nie w płaszczyźnie	— dimer	960—880	<i>m</i>	szerokie pasmo
Rozciągające (ν) —COO ^e	sole kwasów	1650—1550	<i>vs</i>	asym
		1450—1350	<i>s</i>	sym

Tablica Z.7.13

Charakterystyczne pasma absorpcyjne estrów i laktonów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi	
1	2	3	4	5	
Rozciągające (ν) C=O	estry nasycone	1800—1650	<i>s</i>	z wyjątkiem mrówcza- nów	
	— mrówczany	1750—1735	<i>s</i>		
	estry kwasów	1730—1715	<i>s</i>		
	— $\alpha\beta$ -nienasyconych	1730—1710	<i>s</i>		
	— aromatycznych	1730—1715	<i>s</i>		
	— α -halogenowych	1790—1740	<i>s</i>		
	estry winylowe	1780—1750	<i>s</i>		C=C (ν) 1690—1650 (<i>s</i>)
	estry fenoli	1780—1750	<i>s</i>		
	estry kwasów aromat. i fenoli	1750—1730	<i>s</i>		
	α -ketoestry	1755—1725	<i>s</i>		zwykle jedno pasmo
	β -ketoestry	~1735	<i>s</i>		C=O (ν) ketonu ~1750
	forma ketonowa	~1650	<i>s</i>		C=C (ν) szerokie ~1630
	forma enolowa				
	γ -ketoestry	~1740	<i>s</i>		
	β -laktony	i ~1715 1840—1820	<i>s</i>		
	γ -laktony	1795—1760	<i>s</i>		
	— nasycone	1760—1740	<i>s</i>		
— $\alpha\beta$ -nienasycone	~1800	<i>s</i>			
— $\beta\gamma$ -nienasycone					
β -laktony	1750—1730	<i>s</i>			
— nasycone	1730—1715	<i>s</i>			
— $\alpha\beta$ -nienasycone	~1760	<i>s</i>			
— $\gamma\delta$ -nienasycone					
Rozciągające (ν) C—O					
		1330—1050	<i>s</i>	dwa pasma asym(<i>vs</i>); sym(<i>s</i>)	
estry nasycone		1330—1050	<i>s</i>	z wyjątkiem octanów	
— octany		1250—1230	<i>s</i>		
estry metylowe kwasów alifat.		1180—1155	<i>s</i>		
estry kwasów					
— $\alpha\beta$ -nienasyconych		1300—1100	<i>s</i>		
— aromatycznych		1310—1250	<i>s</i>	pasmo multipletowe	

Tablica Z.7.15 ciąg dalszy

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C—H	>N-CH_3 ; >N-CH_2-	2820—2760	<i>m</i>	
Deformacyjne (δ) C—H	>N-CH_3 >N-CH_2-	1440—1390 1475—1445	<i>m</i> <i>m</i>	

Tablica Z.7.16

Charakterystyczne pasma absorpcyjne amidów, laktamów i imidów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) N—H	amidy I-rzędowe — wolna grupa NH_2 — zasocjowana grupa NH_2 amidy II-rzędowe — wolna grupa NH — zasocjowana grupa NH laktamy imidy	~ 3500 i ~ 3400 ~ 3350 i ~ 3180 3500—3400 3330—3060 ~ 3200 i ~ 3100 ~ 3250	<i>m</i> <i>m</i> <i>m</i> <i>m</i> <i>m</i> <i>m</i>	dublet dublet tylko jedno pasmo multiplet zasadniczo dublet
Rozciągające (ν) C=O	amidy I-rzędowe — wolna grupa C=O — zasocjowana grupa C=O	1690—1670 1670—1620	<i>s</i> <i>s</i>	z wyjątkiem acetylamidu (1694)
I pasmo amidowe	amidy II-rzędowe — wolna grupa C=O — zasocjowana grupa C=O amidy III-rzędowe	1700—1670 1680—1630 1680—1630	<i>s</i> <i>s</i> <i>s</i>	przy asocjacji z rozpuszczalnikiem obniżenie częstości
	polipeptydy β -laktamy γ -laktamy δ -laktamy	1655—1630 1760—1730 1750—1700 ~ 1650	<i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i>	
	imidy imidy z pięciocłonowym pierścieniem	1740—1670 ~ 1750 i ~ 1700	<i>s</i> <i>s</i>	dublet

Tablica Z.7.16 ciąg dalszy

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Deformacyjne (δ) N—H	amidy I-rzędowe — wolna grupa NH_2 — zasocjowana grupa NH_2	1620—1590 1655—1620	<i>s</i> <i>s</i>	intensywność w gramicach 1/2 do 1/3 intensywności
II pasmo amidowe	amidy II-rzędowe — wolna grupa NH — zasocjowana grupa NH polipeptydy laktamy	1550—1510 1570—1515 1560—1510 ~ 1550	<i>s</i> <i>s</i> <i>s</i>	pasma C=O dla większości brak pasma
Rozciągające (ν) C—N	amidy — I-rzędowe — II-rzędowe laktamy	1420—1400 1300—1200 ~ 1330	<i>m</i> <i>m</i> <i>m</i>	
Deformacyjne (γ) N—H nie w płaszczyźnie		800—600	<i>m</i>	szersze pasmo
Deformacyjne (δ) C—H	$-\text{C}(=\text{O})-\text{N}(\text{CH}_3)-$ $-\text{C}(=\text{O})-\text{N}(\text{CH}_2)-$	1500—1450 1420—1405 1450—1405	<i>m</i> <i>m</i> <i>m</i>	

Tablica Z.7.17

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków azotowych z grupą NO₂

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm ⁻¹	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) NO ₂	[C—NO ₂] nitrozwiązki alifatyczne — I- i II-rzędowe — III-rzędowe nitrozwiązki — αβ-nienasycone — aromatyczne α-halogenonitrozwiązki αα-halogenonitrozwiązki [O—NO ₂] azotany [N—NO ₂] nitroaminy	1660—1490	s	asym
		1390—1260	s	sym
		1570—1540	s	
		1390—1340	s	
		1545—1530	s	
		1360—1340	s	
		1550—1500	s	
		1360—1290	s	
		1560—1490	s	
		1370—1300	s	często dwa pasma
1580—1555	s	X=Cl, Br		
1370—1340	s			
1600—1570	s			
1340—1325	s			
1660—1600	vs			
1300—1250	vs			
1630—1530	s			
1315—1260	s			
Rozciągające (ν) C—N	nitrozwiązki aromatyczne	870—830	s	
Rozciągające (ν) N—O	azotany	870—830	s	
Deformacyjne (δ) NO ₂	azotany	770—690	v	

Tablica Z.7.18

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków azotowych z grupą NO

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm ⁻¹	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) N=O	[C—N=O] nitrozwiązki alifatyczne — monomer nitrozwiązki aromatyczne — monomer [O—N=O] azotyny — <i>trans</i> — <i>cis</i> [N—N=O] nitroaminy	1680—1450	s	
		1585—1540	s	tylko III-rzędowe
		1510—1490	s	
		1680—1650	vs	nadton (ν) N=O
		1625—1610	vs	3300—3200
1500—1430	s			
Rozciągające (ν) N=N	nitrozwiązki alifatyczne — dimer <i>trans</i> — dimer <i>cis</i> nitrozwiązki aromatyczne — dimer <i>trans</i> — dimer <i>cis</i>	1290—1175	w	
		1425—1385	w	
		1345—1320	w	
		1300—1250	w	
		1420—1400	w	
1400—1390				
Rozciągające (ν) C—N	nitrozwiązki — alifatyczne — aromatyczne	~850 ~1100		
Rozciągające (ν) O—N	azotyny — <i>trans</i> — <i>cis</i>	815—750 850—810		
Rozciągające (ν) N—N	nitroaminy	~1040		
Deformacyjne (ν) O—N=O	azotyny — <i>trans</i> — <i>cis</i>	625—565 690—615		

Tablica Z.7.19

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków azotowych z wiązaniami C=N i N=N

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm ⁻¹	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C=N	iminy RR ₁ C=NH — alifatyczne nasyczone — αβ-nienasyczone zasady Schiffa R-CH=N-R ₁ — alifatyczne nasyczone — αβ-nienasyczone — aromatyczne amidyny $\begin{matrix} \text{H}_2\text{N} \\ \diagup \\ \text{C}=\text{N}-\text{R} \\ \diagdown \\ \text{R} \end{matrix}$	1685—1580 ~1645 ~1625 1675—1665 1650—1620 1650—1620 1685—1580	s s s s s s s	zazwyczaj silne
Rozciągające (ν) N-H	azyny R-CH=N-N=CH-R oksymy $\begin{matrix} & & \text{O} \\ & & \diagup \\ & & \text{C}=\text{N}-\text{OH} \\ & & \diagdown \\ \text{HRN} & & \text{R} \end{matrix}$ — alifatyczne — aromatyczne	1685—1580 1540—1515 1670—1600 1685—1650 1645—1615	s s s s s	
Rozciągające (ν) N-H	iminy	3400—3200	ν	jedno pasmo
Rozciągające (ν) O-H	oksymy — wolna grupa OH — związana grupa OH	3650—3500 3300—3100	s s	szerokie pasmo
Rozciągające (ν) N=N	związki azowe R-N=N-R ₁ związki azoksy $\begin{matrix} \text{O} \\ \diagup \\ \text{R}-\text{N}=\text{N} < \text{R}_1 \end{matrix}$	1500—1400 1480—1450 1335—1315	νν w w	tylko dla niesymetrycznych asym sym
Rozciągające (ν) N-O	oksymy związki azoksy	960—930 1310—1250	s s	

Tablica Z.7.20

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków azotowych z wiązaniami potrójnymi i skumulowanymi wiązaniami podwójnymi

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm ⁻¹	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C≡N	nitryle — nasyczone — αβ-nienasyczone — aromatyczne α-halogenonitryle izocyjanki — [⊖] N≡C [⊖] tiocyjanki —S-C≡N — alifatyczne — aromatyczne	2260—2210 2260—2240 2235—2215 2240—2215 2240—2230 2150—2110 ~2140 2175—2160	ν ν-m ν-s ν-s ν-m s νs νs	ostre pasmo X=Cl, Br, I
Rozciągające (ν) [⊕] N≡N	sole diazoniowe	2310—2130	m	
Rozciągające (ν) C=C=N	keteniminy	2050—2000	νs	czasem dublet
Rozciągające (ν) C= [⊖] N=N [⊖]	związki diazowe —CH= [⊖] N=N [⊖] $\begin{matrix} & & \text{O} \\ & & \diagup \\ & & \text{C}=\text{N}=\text{N}^{\ominus} \\ & & \diagdown \end{matrix}$ diazoketony —C(=O)—CII= [⊖] N=N [⊖] —C(=O)—CR= [⊖] N=N [⊖]	2050—2010 ~1350 2050—2035 2035—2010 2100—2050 2100—2090 2070—2060	νs s νs νs νs νs νs	asym sym asym asym asym asym alifatyczne ~1645 aromatyczne ~1615
Rozciągające (ν) N=C=O	izocyjanki	2275—2230 ~1350	νs w	asym; ostre pasmo sym; bez praktycznego znaczenia
Rozciągające (ν) N=C=S	izotiocyaniany	2150—1990	ν	zwykle dublet
Rozciągające (ν) N=C=N	karbodiimidy — alifatyczne — aromatyczne	2140—2125 2150—2100	νs νs	asym; pojedyncze pasmo asym; dublet
Rozciągające (ν)	azydki	2250—2080 1350—1180	νs s	asym sym

Tablica Z.7.21

Charakterystyczne pasma absorpcyjne aminokwasów i soli aminokwasów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) NH_3^+	$\text{H}_3\text{N}^+(\text{CH}_2)_n\text{COO}^-$	3100—2600	<i>s</i>	szerokie pasmo
Kombinacyjne i nadtony		2220—2000		multiplet
Deformacyjne (δ) NH_3^+		1660—1610 1550—1485	<i>w</i> <i>m</i>	asym sym
Rozciągające (ν) COO^-		1600—1590 ~1400	<i>s</i> <i>m</i>	asym sym
Rozciągające (ν) NH_3^+ , O—H	$[\text{H}_3\text{N}^+(\text{CH}_2)_n\text{COOH}]X^-$	3335—3280	<i>s</i>	multiplet
Deformacyjne (δ) NH_3^+		1610—1590 1550—1480	<i>w</i> <i>m</i>	asym sym
Rozciągające (ν) C=O		1760—1730	<i>s</i>	chlorowodorki α -aminokwasów
Rozciągające (ν) $\text{C}=\text{O}$		1730—1700	<i>s</i>	chlorowodorki innych aminokwasów
Rozciągające (ν) NH_2	$\text{H}_2\text{N}(\text{CH}_2)_n\text{COO}^-M^+$	3400—3200		jak dla zwykłych amin
Rozciągające (ν) COO^-		1600—1590 ~1400	<i>s</i> <i>m</i>	asym sym

Tablica Z.7.22

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków siarki z wiązaniami pojedynczymi

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) S—H	tioalkohole tiofenole	2600—2540	<i>w</i>	wąskie pasmo
Deformacyjne (δ) S—H	tioalkohole tiofenole	915—800	<i>w</i>	bez praktycznego znaczenia
Rozciągające (ν) C—S	siarczki	800—600	<i>w</i>	bez praktycznego znaczenia
Rozciągające (ν) S—S	dwusiarczki	550—450	<i>w</i>	bez praktycznego znaczenia
Rozciągające (ν) C—H	—S—CH ₃ —S—CH ₂ —	~2880 ~2860		asym asym
Deformacyjne (δ) C—H	—S—CH ₃ —S—CH ₂ —	~1430 1330—1290 ~1425		asym sym

Tablica Z.7.23

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków z grupą SO₂

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres, cm ⁻¹	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) O=S=O		1440—1000	s	dwa pasma asym i sym
	sulfony R—SO ₂ —R ¹	1370—1290	s	często rozszereżone
	siarczany RO—SO ₂ —OR ¹	1170—1110	s	zazwyczaj pojedyncze
	kwasy sulfonowe R—SO ₂ —OH	1440—1350 1230—1150	s s	
	sulfoniany R—SO ₂ —OR ¹	1260—1150 1080—1010	vs vs	
	sulfochloroki R—SO ₂ —Cl	1420—1330 1200—1145	s s	czasem dublet
	sulfonoamidy R—SO ₂ —N<	1410—1365 1205—1170	s s	
Rozciągające (ν) N—H	sulfonoamidy — I-rzędowe — II-rzędowe	3390—3330 3300—3245 3280—3250	s s s	
Rozciągające (ν) O—H	kwasy sulfonowe — wolna grupa OH — związana grupa OH	~2900 i ~2400 2800—1650	s	szeroke pasmo
Deformacyjne (δ) N—H	sulfonoamidy	~1175		
Rozciągające (ν) S—N	sulfonoamidy	725—650		
Rozciągające (ν) S—O		870—650	v	

Tablica Z.7.24

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków z grupą SO

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres, cm ⁻¹	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) S=O	sulfofenki R—SO—R ¹ siarczany RO—SO—OR ¹ kwasy sulfonowe R—SO—OH estry R—SO—OR ¹ sulfochloroki R—SO—Cl sole kwasów R—SO—O ^e	1225—980 1060—1015 1225—1150 1100—1090 1140—1125 ~1135 ~1030 i ~980	s s s s s s s	
Rozciągające (ν) O—H	kwasy sulfonowe — wolna grupa OH — związana grupa OH	~3700 ~2900 i ~2500		
Rozciągające (ν) S—O	kwasy sulfonowe estry	870—810 740—720 710—690		

Tablica Z.7.25

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków z grupą C=S

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres, cm ⁻¹	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C=S	tioketony tioestry tioamidy i tioaktamy —O—C(=S)—O— N—C(=S)—N< —S—C(=S)—S—	1275—1030 1075—1030 1210—1080 1140—1090 1235—1210 1340—1130 1070—1050	s s s s s s s	wąskie pasmo C—N(ν) 1550—1460 N—H(δ) 1380—1300

Tablica Z.7.26

Charakterystyczne pasma absorpcyjne związków fosforu

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres, cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) P—H		2440—2350	<i>m</i>	wąskie pasmo
Deformacyjne (δ) P—H		1090—910	<i>s</i>	
Rozciągające (ν) PO—H	wolna grupa OH związana grupa OH	~3600 2700—2560	<i>w</i>	bardzo szerokie pasmo
Rozciągające (ν) P—OH		1100—900		szerokie pasmo
Rozciągające (ν) P—O—C	P—O—R P—O—Ar	1260—855 1050—970 1260—1160	<i>s</i> <i>vs</i> <i>s</i>	
Rozciągające (ν) P=O	(RO) ₃ P=O X(RO) ₂ P=O R(RO) ₂ P=O R ₂ (RO)P=O (RO) ₂ (HO)P=O (RO)(HO) ₂ P=O R(RO)(HO)P=O R(HO) ₂ P=O R ₂ (HO)P=O R ₃ P=O	1350—1150 1300—1250 1300—1250 1280—1240 1265—1200 1250—1210 ~1250 1220—1170 1220—1150 1205—1090 1190—1150	<i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i>	
Rozciągające (ν) P—O—P		980—900		
Rozciągające (ν) P—C		800—650	<i>v</i>	
Rozciągające (ν) P=N	P=N—R P=N—Ar P=N—C=O	1500—1230 1390—1300 1370—1310	<i>s</i> <i>s</i> <i>s</i>	
Rozciągające (ν) P—N—C		1100—930 770—680	<i>m-s</i> <i>m-s</i>	
Rozciągające (ν) P=S		840—580	<i>v</i>	
Rozciągające (ν) P—X	P—F PF ₂ P—Cl	905—760 1110—800 < 600	<i>m-s</i> <i>m-s</i> <i>m-s</i>	więcej niż jedno pasmo

Tablica Z.7.27

Charakterystyczne pasma absorpcyjne halogenopochodnych

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C—X	C—F alifatyczne CF CF ₂ i CF ₃ Ar—F mono ArF C=CF C≡CF ₂ alifatyczne C—Cl CCl ₃ C—Br C—I aromatyczne C—Cl	1400—1000 1100—1000 1350—1120 1250—1100 ~1230 1350—1150 ~1745 850—550 830—700 690—515 600—500 1100—1080	<i>s</i> <i>s</i> <i>vs</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>s</i> <i>v</i> <i>s</i> <i>v</i> <i>v</i> <i>v</i>	często więcej niż jedno ostre pasmo jedno pasmo multiplet wąskie, ostre pasmo
Rozciągające (ν) C—H	X—C—H	3080—2900	<i>m</i>	
Deformacyjne (δ) C—H	X—CH ₂ —	1300—1150	<i>s</i>	

Tablica Z.7.28

Charakterystyczne pasma absorpcyjne pochodnych kwasu węglowego

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) C=O	R-O-C(=O)-O-R R-O-C(=O)-O-Ar Ar-O-C(=O)-O-Ar R-S-C(=O)-O-R Ar-S-C(=O)-O-R R-S-C(=O)-O-Ar R-S-C(=O)-S-R R-S-C(=O)-S-Ar Ar-S-C(=O)-S-Ar R-O-C(=O)-Cl Ar-O-C(=O)-Cl R-S-C(=O)-Cl Ar-S-C(=O)-Cl H ₂ N-C(=O)-O- -NH-C(=O)- H ₂ N-C(=O)-S- -NH-C(=O)-S- >N-C(=O)-S- >N-C(=O)-Cl -NH-C(=O)-NH-	1820—1630 ~1740 ~1770 ~1785 ~1705 ~1725 ~1735 ~1645 ~1650 ~1715 ~1780 ~1785 ~1770 ~1775 ~1700 ~1725 ~1700 ~1670 ~1670 ~1740 ~1660	s s s s s s s s s s s s s s s s s s s s s s	C-O (ν) ~1260 C-O (ν) ~1230 C-O (ν) ~1215 C-O (ν) ~1150 C-O (ν) ~1130 C-O (ν) ~1075 C-S (ν) ~880 C-S (ν) ~840 C-S (ν) ~830 C-O (ν) ~1115 NH ₂ (δ) ~1620 C-N (ν) ~1230 NH ₂ (δ) ~1620 C-N (ν) ~1190 C-N (ν) ~1250

Tablica Z.7.29

Charakterystyczne pasma absorpcyjne wodoronadtlenków, nadtlenków i nadlitenokwasów

Rodzaj drgań	Związek lub grupa	Zakres cm^{-1}	Intensywność	Uwagi
Rozciągające (ν) O-H	wodoronadtlenki C-O-O-H nadtlenokwasy C(=O)-O-O-H	3450—3200 ~3450 ~3280	ν ν ν	 C=O (ν) 1760—1745
Rozciągające (ν) C-O-O	wodoronadtlenki nadtlenki	1200—1000 1200—1175	s s	
Rozciągające (ν) O-O	wodoronadtlenki nadtlenki nadtlenki diacylowe R-C(=O)-O-O-C(=O)-R Ar-C(=O)-O-O-C(=O)-Ar	1000—800 1000—830 1000—830 890—820 ~1000	w νw w w w	 C=O (ν) 1820—1780 dwa pasma C=O (ν) 1805—1750 dwa pasma
Deformacyjne (γ) O-H nie w płaszczyźnie	nadtlenokwasy	~950	m	

Tablica Z.7.30

Wpływ sąsiedztwa grupy C=O na jej drgania

Związek	$\nu_{C=O}$, cm^{-1}	Typ efektu
	1725—1705	
	1750—1735	mezomeryczny i indukcyjny
	1815—1785	indukcyjny
	1695—1650	mezomeryczny
	1610—1550	mezomeryczny
	~1760	indukcyjny
	1695—1660	wpływ sprzężenia
	1745—1725	indukcyjny
cykloheksanon cyklopentanon cyklobutanon	1715 1745 1784	wpływ naprężenia pierścienia

Cl ~ 1800

F ~ 1870

Br ~ 1810

OH - 1760

OH 1720

OR 1740

H 1730

= 1670

bezu sym W

asym W lub

Tablica Z.9.1 ciąg dalszy

1	2
92	
93	
94	
95	
96	$CH_2CH_2CH_2CH_2CH_2C\equiv N$, C_7H_{12}
97	
98	
99	
100	$C_4H_9CCH_2+H$, $C_3H_7CHNH_2$ $C_4H_9O-C=O$
101	$C_3H_7OCCH_2+H$
102	$C_4H_9O-C=O+2H$, $C_5H_{11}S$, $CH(OCH_2CH_3)_2$, C_8H_7 (grupa styrylowa, cynamo
103	$Ph-C=O$ (w $Ph-CO-Z$, gdzie $Z = OH, Alk, OAr, halogen, NH_2$), $PhCH_2$
104	$C_2H_5CHONO_2$
105	$Ph-C=O$ (w $Ph-CO-Z$, gdzie $Z = OH, Alk, OAr, halogen, NH_2$), $PhCH_2$
106	$Ph-NHCH_3$
107	
108	$Ph-C=O$, $Ph-CH_2O+H$
109	
111	